

ΤΑ ΔΥΤΙΚΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΤΑΡ

Μέσο: ΤΟ ΠΑΡΟΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/6/2013 Ημ. Αποδελτίωσης: . . 16/6/2013

Σελίδα: 16

Ελλάδα, Αλβανία, Ιταλία, Κροατία, Βοσνία και Μαυροβούνιο στοιχισμένοι υπέρ του αγωγού

Οι υπουργοί εξωτερικών Ελλάδας, Αλβανίας, Ιταλίας, Βοσνίας και Μαυροβούνιου μετά το τέλος της συνάντησης του Ντουμπρόβνικ.

Τα δυτικά Βαλκάνια στηρίζουν ΤΑΡ

Σημαντική εξέλιξη στη μάχη για το ποιος θα φέρει το αζερικό φυσικό αέριο στην Ευρώπη

Ένα ακόμη σημαντικό βήμα για την ενίσχυση της υποψηφιότητας του αγωγού ΤΑΡ για τη μεταφορά του αζερικού φυσικού αερίου στην Ευρώπη ήταν η υιοθέτηση από τους υπουργούς Εξωτερικών Ελλάδας, Αλβανίας, Ιταλίας, Κροατίας, Βοσνίας Ερζεγοβίνης και Μαυροβουνίου κοινής δήλωσης υποστήριξης των αγωγών ΤΑΡ και ΙΑΡ (αγωγός Αδριατικής-Ιονίου, βόρεια προέκταση του ΤΑΡ που θα μεταφέρει αζερικό φυσικό αέριο στα δυτικά Βαλκάνια), κατά τη συνάντηση στο Ντουμπρόβνικ την Τετάρτη που μας πέρασε. Η κίνηση αυτή ενισχύει την πολιτική υποστήριξη που απολαμβάνει το έργο τόσο σε περιφερειακό επίπεδο όσο και στο επίπεδο της ΕΕ. Οι ΤΑΡ- ΙΑΡ προσφέρουν στο κοινόχρηστο που εκμεταλλεύεται τα αζερικά κοιτάσματα άμεση πρόσβαση στη βαλκανική αγορά και στην ΕΕ μια σοβαρή εναλλακτική για την διαφοροποίηση των πηγών προμήθειας σε ενέργεια σε μια περιοχή που την αφορά πολλαπλά και όπου το ρωσικό project του αγωγού South Stream προχωρά με γοργούς ρυθμούς.

Της
ΑΘΗΝΑΣ ΚΟΥΡΗ
●●●

Με τα μάτια όλων στραμμένα στο Μπακού, όπου στα τέλη του μήνα θα ληφθεί η απόφαση για το ποιος από τους δύο υποψήφιους αγωγούς, ο Nabucco ή ο ΤΑΡ, θα μεταφέρει το αζερικό αέριο στην Ευρώπη, η συνάντηση του Ντουμπρόβνικ έρχεται να προστεθεί σε μια σειρά από πρόσφατες ενέργειες που στόχο έχουν την ενίσχυση των πιθανοτήτων του ΤΑΡ, όπως η υπογραφή στα τέλη Μαΐου μνημονίου συνεργασίας ανάμεσα στην Αλβανία, το Μαυροβούνιο, τη Βοσνία Ερζεγοβίνη και την Κροατία, η εξαίρεση από την ευρωπαϊκή επιτροπή της εξαίρεσης πρόσβασης τρίτων (TPA) για τον

αγωγό, και η σύσταση τριμερούς επιτροπής συνεργασίας από την Ελλάδα, την Αλβανία και την Ιταλία για τον σε πολιτικό επίπεδο συντονισμό των σχετικών δράσεων. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται και τα πρόσφατα ταξίδια στο Μπακού τόσο του πρωθυπουργού, Αντώνη Σαμαρά, όσο και του υπουργού εξωτερικών, Δημήτρη Αβραμόπουλου.

Πέρα από το κορυφαίο ζήτημα της διαφοροποίησης των πηγών προμήθειας φυσικού αερίου της ΕΕ και της αποφυγής της μονομερούς εξάρτησης από τη Ρωσία που επέβαλλαν και την πολιτική για τη δημιουργία του νέου διαδρόμου, (για τον οποίο ανταγωνίζονται ο ΤΑΡ και ο Nabucco), κρίσιμο ζήτημα για την Ευρώπη είναι η αποφυγή της δημιουργίας συνθηκών μονοπωλίου στα Βαλκάνια.

Σε μια μικρότερη αγορά, όπως είναι αυτή της Βαλκανικής, (σε περιοχές τις οποί-

ες η Γκαζπρόμ είναι ήδη προνομιακά τοποθετημένη και ενώ το ρωσικό project του South Stream, -που μέσω των ανατολικών Βαλκανίων μεταφέρει ρωσικό φυσικό αέριο στην Κεντρική Ευρώπη-, προχωρά με γοργούς ρυθμούς), είναι σημαντικό για την Ένωση να υπάρξουν, το συντομότερο δυνατό, εναλλακτικές. Ενδιαφέρον στο πλαίσιο αυτό ήταν το γεγονός ότι οι μοναδικές χώρες των Δυτικών Βαλκανίων που δε συμμετείχαν στη συνάντηση του Ντουμπρόβνικ ήταν η Σλοβενία και η Σερβία, οι οποίες συμμετέχουν στο project του South Stream, ενώ στη Σερβία ιδιαίτερα, η πρώην κρατική εταιρία φυσικού αερίου βρίσκεται πλέον στα χέρια της Γκαζπρόμ.

Για τα ίδια τα δυτικά Βαλκάνια, όπου υπάρχουν χώρες όπου η χρήση φυσικού αερίου είναι σχεδόν μηδενική (Μαυροβούνιο, Αλβανία), και όπου αυτό χρησιμοποιεί-

ται ευρέως η προμήθεια γίνεται με ρωσικό φυσικό αέριο μέσω Ουγγαρίας (Κροατία, Σερβία, Βοσνία, Σκόπια), τα δίκτυα είναι απαρχαιωμένα και δεν υπάρχει επαρκής διασύνδεση μεταξύ των χωρών κάτι που θα επέτρεπε την διαφοροποίηση των εισαγωγών και την ενοποίηση της αγοράς, η δημιουργία του αγωγού ΙΑΡ έχει κρίσιμη σημασία. Επιπλέον ο ΙΑΡ μπορεί να αποτελέσει κεντρικό βραχίονα της πολιτικής που η ΕΕ έχει ήδη υιοθετήσει για την περιοχή στον τομέα της ενέργειας.

Να σημειωθεί εδώ ότι ο αγωγός, για την ελληνική πλευρά, είναι ιδιαίτερα σημαντικός ακόμη και αν το project του ΤΑΡ δεν ολοκληρωθεί, καθώς θα μπορούσε να τροφοδοτηθεί μελλοντικά μέσω της Ρεβιθούσας και του ελληνικού ΕΣΦΑ, είτε με εισαγόμενες ποσότητες υδροποιημένου φυσικού αερίου, (πιθανό και από την Κύπρο), είτε με υδροποιημένο αέριο από κοιτάσματα του ελληνικού χώρου, όταν και αν αυτά αξιοποιηθούν. Επιπρόσθετα, όπως τόνισε και ο έλληνας υπουργός εξωτερικών, Δημήτρης Αβραμόπουλος, οι δύο αγωγοί (ΤΑΡ-ΙΑΡ) θα αποτελέσουν μια πλατφόρμα περιφερειακής συνεργασίας, δημιουργώντας κοινά συμφέροντα, καλύπτοντας κοινές ανάγκες και αποφέροντας αμοιβαία οφέλη, καθώς θα στηρίξουν την ανάπτυξη και τη σταθερότητα στα Δυτικά Βαλκάνια και θα κάνουν τις χώρες της περιοχής αναπόσπαστο κομμάτι του νέου ενεργειακού διαδρόμου που θα μεταφέρει το αέριο της Κασπίας στην Ευρώπη. Εξέλιξη που μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο σε μια συγκυρία όπου η διεύρυνση της ΕΕ στα δυτικά Βαλκάνια έχει αναβληθεί επί αόριστον και η οικονομική κρίση και η άνοδος ακραίων πολιτικών δυνάμεων κινδυνεύουν να φέρουν για μία ακόμη φορά παρατεταμένη αστάθεια και συγκρούσεις.

Για τους αζέρους ο ΙΑΡ δίνει άμεση πρόσβαση σε μια επιπλέον αγορά κυρίως, όπως μας ανέφερε και ο ερευνητής του ΕΛΙΑΜΕΠ κ. Θόδωρος Τσακίρης, για τα κοιτάσματα που στοχεύουν να αναπτύξουν μετά το Σαχ Ντενίζ II, (το αέριο του οποίου θα μεταφέρει κατά κύριο λόγο ο ΤΑΡ), καθώς στον ΙΑΡ θα δοθεί αέριο μετά το 2022-25 από τα κοιτάσματα που τότε θα αναπτύσσονται.

Σε όποια περίπτωση, όπως δήλωσε και ο Μαϊκλ Χόφμαν, διευθυντής διεθνών υποθέσεων της κοινοπραξίας του ΤΑΡ, η συνάντηση στο Ντουμπρόβνικ αποτέλεσε απόδειξη της μεγάλης προόδου που έχει σημειώσει ο ΤΑΡ και των ιδιαίτερα σημαντικών πλεονεκτημάτων του, καθώς «αποτέλει την καλύτερη λύση για τη μεταφορά του φυσικού αερίου της Κασπίας στην Ευρώπη, την πιο σύντομη, την τεχνικά περισσότερο πραγματοποιήσιμη, και, πάνω από όλα, είναι το μόνο project που είναι έτοιμο για την άμεση υλοποίηση του».